

Arturo Padilla de Juan

Somriures davant l'aparador

V Premi de Narrativa Breu per a Joves
Autors/ores «Caterina Albert» de 2014

SOMRIURES DAVANT L'APARADOR

COL·LECCIÓ
GABRIEL FERRATER

77

Arturo Padilla de Juan

**SOMRIURES
DAVANT L'APARADOR**

V Premi de Narrativa Breu per a Joves Autors/ores
«Caterina Albert» de 2014

Universitat Autònoma de Barcelona
Servei de Publicacions
Bellaterra, 2014

DADES CATALOGRÀFIQUES RECOMANADES PEL SERVEI DE BIBLIOTEQUES DE LA
UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA

Premi de narrativa breu per a joves autors/es Caterina Albert 2014

Padilla de Juan, Arturo

Somriures davant l'aparador / Arturo Padilla de Juan. — Bellaterra : Universitat Autònoma de Barcelona. Servei de Publicacions, 2014. — (Gabriel Ferrater ; 77)

ISBN (digital): 978-84-490-4500-4

Col·lecció Gabriel Ferrater, núm. 77
821.134.1-31"20"

Edició:

Universitat Autònoma de Barcelona
Servei de Publicacions
08193 Bellaterra (Barcelona). Spain
Tel. 93 581 10 22
sp@uab.cat
www.uab.cat/publicacions

Composició:

Joan Buxó

© Fotografia de la coberta: Tom Wang / Shutterstock.com

ISBN (paper): 978-84-490-4495-3

Dipòsit legal (paper): B.21131-2014

ISBN (digital): 978-84-490-4500-4

Dipòsit legal (digital): B.23368-2014

La reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, compresos la reprografia, el tractament informàtic i la distribució d'exemplars mitjançant lloguer, és rigorosament prohibida sense l'autorització escrita dels titulars del *copyright*, i estarà sotmesa a les sancions establertes a la Llei.

Estava netejant el vidre de l'aparador quan la vaig veure.

Passava molta gent pel carrer, però ella es va aturar i va mirar fixament l'aparador. Era una nena d'uns deu anys, de pell blanca i ulls ametllats que anava a l'escola amb l'uniforme i la motxilla. Observava atentament l'aparador, hi havia alguna cosa que li devia cridar l'atenció. Aleshores, va dibuixar un somriure i va continuar caminant. Em va semblar una reacció, si més no, curiosa, però no vaig donar-hi més importància. A hores d'ara ni tan sols me'n recordaria si no s'hagués tornat a repetir al dia següent.

Eren gairebé les nou del matí. Estava escombrant la botiga quan vaig aixecar la mirada per casualitat i la vaig reconèixer entre la gentada del carrer. Duia el mateix uniforme d'ahir i va aturar-se al mateix lloc. Va estar-se uns instants immòbil davant l'aparador i va tornar-ho a fer. Va tornar a somriure. Els seus ulls riallers s'empetien i se li marcaven dos clotets a les galtes. Després va marxar tal com havia vingut. Ara sí que m'havia deixat intrigat. Què la feia somriure? Vaig deixar l'escombra a la paret i vaig acostar-me a l'aparador.

El rellotge seguia com sempre.

Sóc rellotger. Posseixo una rellotgeria modesta en un carrer molt transitat de Barcelona. No només venc rellotges, sinó que també els reparo en un petit taller de la rebotiga. A l'aparador tinc exposat un rellotge suís que vaig heretar del meu pare. És un model molt antic que està emmarcat en una caixa de fusta de caoba. No sé quants anys deu tenir, però el meu pare ja l'havia heretat del meu avi. A pesar de la seva antiguitat, té una precisió extraordinària i mai no ha deixat de funcionar des que tinc ús de raó.

Vaig examinar-lo atentament.

No hi havia res d'anòmal. M'estranyava que un rellotge tan antic fes somriure una nena petita. Si fos de cucut o de pèndol entendria que li fes gràcia, però un rellotge de tall clàssic no generava precisament somriures. De fet, passava desapercebut per als vianants i, només de tant en tant, algú s'aturava i se'l mirava encuriolit. Si la gent sabés la història que hi havia al darrere! El rellotge s'havia construït a principis del segle xx i havia viscut èpoques d'alegria i d'il·lusió enterbolides amb èpoques de tristor i de recança. L'avi deia que el rellotge havia estat propietat d'una família burgesa que l'havia perdut durant la República i que després de la guerra l'havien requisat els nacionals de casa d'algun republicà mort en combat. L'avi també deia que quan va passar a mans dels nacionals va deixar de funcionar, però això devia ser collita pròpia.

Vaig donar-hi corda.

Tenia fal·lera per aquell rellotge. Admirava la dignitat i l'elegància amb què havia superat el pas del temps. Molts no haurien pensat que un simple rellotge sobrevisqués tants anys, però havia presenciat com generacions senceres naixien i morien al seu voltant. Des de feia uns anys,

però, em preocupava que un bon dia s'aturés per sempre. Era tan antic que podia deixar de funcionar en qualsevol moment. El temps s'havia convertit en el millor aliat i el pitjor enemic alhora. Paradoxes de la vida.

El tercer dia em vaig quedar al costat del rellotge. Volia saber si la nena somreia en veure'l o si hi havia algun detall que se m'escapava. En tocar les nou, la vaig veure aparèixer amb la seva motxilla. Caminava a poc a poc, absorta en els seus pensaments, i quan semblava que passaria de llarg, va aturar-se, va mirar fixament el vidre i va somriure. Era un somriure pur, sincer, innocent. I aleshores va succeir una cosa que mai no m'hauria imaginat. Un succés totalment inesperat. Jo també vaig somriure. Crec que feia anys que no somreia amb la mateixa naturalitat amb què vaig fer-ho aleshores. Va ser un instant màgic, encisador, vital. Aquella nena m'havia arrencat el somriure més sincer i autèntic. Ella no n'era conscient, d'això, perquè ni tan sols m'havia vist, però crec que hi ha persones al món que poden treure el millor de nosaltres encara que no ens coneguem. Ella ho havia aconseguit.

Vaig sortir al carrer. Era ple de gom a gom, però vaig aconseguir localitzar la nena entre la marea humana quan tombava un carrer. No entenia per què havia sentit aquell impuls de sortir. Què pretenia? Vaig girar-me i vaig mirar el rellotge suís a través de l'aparador. Durant uns segons vaig oblidar-me de la gent que m'envoltava i vaig trobar-me sol davant d'aquell rellotge. Ell i jo enmig d'una ciutat deserta. Tots dos ens miràvem en silenci com dos bandolers a punt de batre's en duel. Què m'amagava?

Algú em va empentar.

Vaig tornar de cop a la realitat. El vidre em mostrava la imatge de mi mateix enmig d'un flux continu de gent. Els meus ulls titillaven decebut, sobreposats a la figura del rellotge. Què feia somriure la nena? Em costava creure que fos el rellotge, devia haver-hi algun altre motiu. Potser simplement li venien pensaments divertits al cap o potser li feia gràcia veure's reflectida al vidre.

Potser.

L'endemà vaig intentar concentrar-me en altres coses.

No podia obsessionar-me amb aquella nena que somreia en mirar l'aparador. Havia d'assumir que no era una qüestió important ni un assumpte de la meua incumbència. Me'n volia convèncer per deixar d'escarrassar-me buscant explicacions. Malgrat tot, no podia evitar aixecar la mirada i contemplar els vianants que caminaven pel carrer. L'aparador esdevenia la tela d'un paisatge en moviment constant i jo només esperava que aquella nena aparegués en escena. I, efectivament, així va succeir. Va passejar-se davant l'aparador, va aturar-se i va mirar-lo fixament. Sentia un pessigolleig a l'estómac. I quan va somriure, una descàrrega de vitalitat em va electritzar i se'm va expandir per totes les terminacions nervioses.

Vaig estar tot el matí donant-hi voltes. Estava convençut que la nena somreia per algun motiu que encara desconeixia. El tema m'estava neguitejant de tal manera que havia de trobar-hi una explicació. Aleshores se'm va acudir una idea. Fins ara havia tingut una perspectiva molt limitada de la situació perquè no havia sortit de la botiga, però potser necessitava un punt de vista

més ampli. Vaig decidir-me a sortir al carrer l'endemà. Tenia la sensació que veure l'escena des de fora m'aclariria molts dubtes.

Eren tres quarts de nou.

El temps tenia mandra d'avançar. Al carrer la gent caminava tan atrafegada com sempre. Jo estava recolzat a la paret de la vorera del davant per tal de tenir una visió panoràmica de la botiga. De tant en tant mirava carrer amunt per localitzar la nena enmig de la gent. No devia viure gaire lluny. Tot observant els edificis, vaig copsar l'instant en què la nena sortia del portal de casa. Tan sols vivia uns metres més amunt. Quan va ser al carrer, va mirar enlaire i va saludar algú amb un somriure. Vaig resseguir la seva mirada i vaig veure una senyora gran que també la saludava somrient des del balcó del primer pis. Tenia la pell arrugada com una pansa i se li formaven dos clotets a les galtes. S'assemblaven tant que vaig deduir que devia ser la seva àvia. Tot seguit, la nena va travessar el carrer i l'àvia va entrar a casa. Ara arribava el moment decisiu. La nena caminava per la vorera de la meua botiga. En pocs segons s'hi aturaria. Sentia les embranzides del cor mentre s'acostava el moment crucial. No volia perdre'm cap detall.

Vaig concentrar la mirada en l'aparador.

Aleshores el reflex del vidre em va cridar l'atenció. S'hi veia com l'àvia sortia al balcó un altre cop i observava la seva néta. Tot just ella passava per davant de l'aparador i s'hi aturava. És clar! S'aturava en veure el reflex de la seva àvia! Vaig dirigir l'atenció cap a la senyora. Somreia. I la nena somreia en veure-la. Potser l'àvia es pensava que ella no se n'adonava, però precisament el reflex del vidre delatava la seva presència. Tot tenia sentit! Em vaig imaginar la història que hi havia de rerefons, la història d'una àvia que sempre acompanyava la seva néta a l'escola fins que un bon dia la nena li diu que vol anar-hi tota sola. I l'àvia, encara que ho accepta, l'observa cada dia des del balcó per quedar-se més tranquil·la.

La nena ja s'havia allunyat, però ella continuava observant-la fins que tombava a la cantonada. El reflex d'aquella senyora s'imprimia sobre el rellotge suís. Tenien tant en comú... Fins i tot vaig sentir que estossejava i em va semblar que les busques del rellotge tremolaven. Potser va ser una percepció. Tot seguit, la senyora va entrar a casa i va tancar la porta del balcó. L'escena que acabava de presenciar m'havia commogut. Senzilla, però molt reveladora. Una àvia i una néta unides per un somriure.

L'endemà no vaig veure la nena. Em semblava normal. Era dissabte i no havia d'anar a l'escola. Fins dilluns no la tornaria a veure. No obstant això, dilluns no va aparèixer. Em va sobtar, però vaig pensar que potser tenia festa o no es trobava bé. Dimarts tampoc va aparèixer. Em va preocupar. I dimecres, tampoc. Durant la resta de la setmana no vaig saber res de la nena. Tenia l'ai al cor. Vaig estar temptat d'anar al portal i preguntar per ella, però no podia fer-ho, jo tan sols era un desconegut. Com n'era, d'important, aquella nena per a mi! Tota la setmana vaig estar tan pendent de la nena que em vaig oblidar de revisar el rellotge. El dilluns següent la vaig tornar a veure, però hi havia alguna cosa que havia canviat. La nena va passar davant de l'aparador com de costum, amb l'uniforme i la motxilla, va aturar-se i va mirar fixament el vidre.

Aleshores me'n vaig adonar: els seus ulls. Mirava l'aparador amb uns ulls vidriosos i buits que havien perdut tota la seva vitalitat. Aquest cop no va somriure. I va continuar caminant.

